

Urodziny Lema

4

KRAKÓW

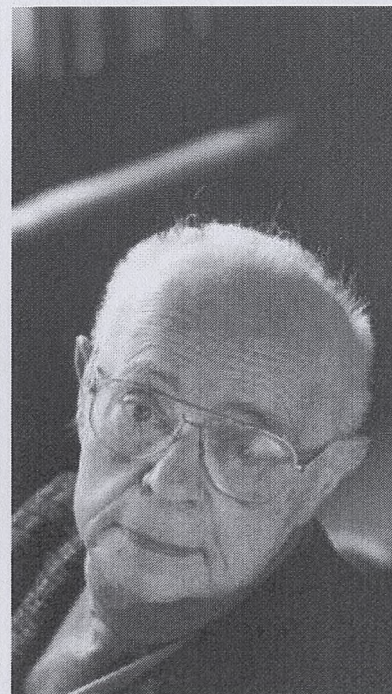
Od urodzin Stanisława Lema 12 września minie 99 lat. Kraków co roku hucznie fetuje swojego honorowego mieszkańca. Z powodu pandemii tegoroczne obchody odbędą się z mniejszym rozmachem, potrwają za to dłużej – bo aż do końca września.

Ulubione miasto Lema nigdy nie zapomina o jego urodzinach. Do końca września będą odbywały się pokazy krakowskich adaptacji dzieł pisarza, zaplanowano też rozmowy na temat twórczości Lema pod wspólnym hasłem „Dzisiaj jest jutro”.

Pierwszy akcent urodzinowy w ten weekend w Teatrze Ludowym, gdzie obejrzymy „Solaris” według Stanisława Lema w reżyserii Marcina Wierchowskiego.

– Historia rozgrywająca się w zamkniętej przestrzeni statku kosmicznego w niezwykle sposób koresponduje z tym, czego przez ostatnie miesiące doświadczaliśmy. Zanurzenie się w niemal profetycznych wizjach Lema pozwoli nam wrócić w przestrzeń sztuki przeżywanej już nie w sieci, ale w prawdziwym spotkaniu z drugim człowiekiem – mówi reżyser. Po spektaklu odbędzie się dyskusja „Obcość, czyli wcale nie chcemy zdobywać kosmosu...”, w której wezmą udział Łukasz Orbitowski, Jakub „Preppikoma” Palm i Jowita Guja. Transmisja online na Facebooku Krakowa Miasta Literatury UNESCO.

Tydzień później (19 września) do obchodów dołączy Teatr Gro-

• Stanisław Lem

FOT. ADAM GOLEC / AGENCJA GAZETA

teska – o godz. 17 odbędzie się dyskusja „Ludzie jak roboty, roboty jak ludzie”, w której wezmą udział Jacek Dukaj i Michał Ostrowicki, a po rozmowie dyrektor Groteki zaprosi widzów na swój spektakl „Dzienniki Gwiazdowe” według Lema. ●

Marta Gruszecka

→ **Urodziny Lema organizują:** Teatr Groteska, Teatr Ludowy, Teatr Łażnia Nowa, KBF, Wydawnictwo Literackie i Lem.pl

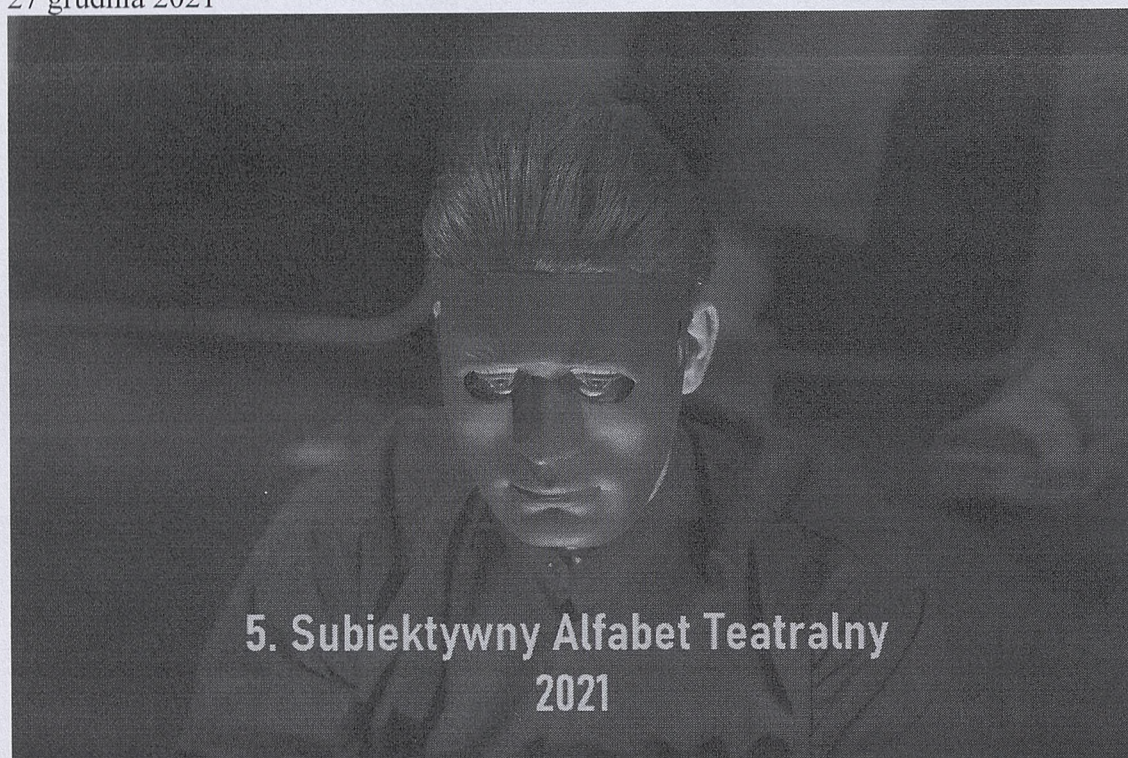
Teatr dla Wszystkich

KULTURA – TEATR – MUZYKA – LITERATURA

Recenzje

5. Subiektywny Alfabet Teatralny 2021 wg Arama Sterna

27 grudnia 2021

5. Subiektywny Alfabet Teatralny 2021

Rok 2021, w teatrach do maja *online*, eksplodował przed wakacjami dziesiątkami premier i pozwolił na organizację letnich oraz jesiennych festiwali, dzięki czemu dla teatromanów był lepszym niż ten poprzedni. I choć wielu nie uznaje teatru w Internecie, to mieszkającym z dala od dużych miast również i w tym roku pozwolono na oglądanie w tej formie wybitnych spektakli, których nie mieliby oni możliwości obejrzeć na żywo.

Nowe *online* 'owe oblicze teatru okrzepło na tyle, że zaczęło przenikać się na scenie z tym *offline*, ale niestety samorządowcom władającym funduszami instytucji teatralnych zaczęła wyraźnie przeszkadzać wolność i swoboda twórcza ludzi teatru, z definicji niekontrolowalna. Do czego to prowadzi, strach pomyśleć...

Wśród dziewięćdziesięciu obejrzanych w tym roku spektakli, tylko w porządku alfabetycznym, zwrócili baczną uwagę na żywo (**tlustym drukiem**) oraz *online*:

A jak AKTORKA

- **Małgorzata Abramowicz, Warwara Pietrowna Stawrogin w „Biesach” (2021), reż. Damian Josef Neć, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- **Karolina Adamczyk, Karin w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- **Kamila Banasiak, Zuzanna Czerniejewska, Martyna Rozwadowska, Joanna Żurawska – Śmierć, „Krótka rozmowa ze Śmiercią” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr im Aleksandra Fredry w Gnieźnie;**
- Klara Bielawka, Sprzątaczką, „Dobrobyt” (2020), reż. Árpád Schilling; Ronja w „Ronja, córka zbójnika” (2020), reż. Anna Ilczuk, Teatr Powszechny w Warszawie;
- Dominika Bednarczyk, Daria w „Spóźnione odwiedziny” (2021), reż. Iwona Kempa / Goplana w „Balladynie” (2020), reż. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- Iwona Bielska, Matka Księdza w „Jeńczyńie” (2020), reż. Monika Strzępka, Narodowy Teatr Stary w Krakowie;
- **Aleksandra Bożek, Estera w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Hanka Brulińska, Jadwiga Domuntówna w „Nad Niemnem” (2020), reż. Jędrzej Piaskowski, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;
- **Sara Celler-Jezińska, Teresa, w „Maszynie” (2021), reż. Jagoda Szelc, Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Antonina Choroszy, Matka w „Matce” (2020), reż. Radek Stępień, Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu;
- **Alex Freiheit, Kaspar w spektaklu „Kaspar Hauser” (2019), reż. Jakub Skrzywanek, Teatr Współczesny w Szczecinie;**
- Ewa Dałkowska, Jadwiga w spektaklu „Wstyd” (2021), reż. Małgorzata Wdowik, Nowy Teatr w Warszawie;
- **Maria Dąbrowska, Pani Behold w spektaklu „Kaspar Hauser” (2019), reż. Jakub Skrzywanek, Teatr Współczesny w Szczecinie;**
- Joanna Gonschorek, Fanny w „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;
- Katarzyna Herman, Matka w „Kruku z Tower” (2021), reż. Aldona Figura, Teatr Dramatyczny m. st. Warszawy;

• **Kateřina Hoferová, Gertruda w spektaklu „Hamlet on the road” (2021), reę. Joanna Zdrada, Divadlo Radost z Brna;**

• Emilia Nagórka, Mirabella, w „Metafizyce dwugłowego cielecia” (2015), reę. Andrzej St. Dziuk, Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem;

• Marta Konarska, Oriana Fallaci w spektaklu „Tysiąc nocy i jedna. Szeherezada 1979” (2021), reę. Wojciech Faruga // Wdowa w „Balladynie” (2020), reę. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

• Justyna Janowska, Justyna Orzelska w „Nad Niemnem” (2020), reę. Jędrzej Piaskowski, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;

• Adrianna Janowska-Moniuszko, Kobieta, która odsuwa od siebie nieszczęście w „Królu Potworów” (2020), reę. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• **Wioleta Komar, Nadzieja Tupalska w monodramie „Przy dziewczyno przyj...” (2007), reę. Stanisław Miedziewski, Teatr Rondo w Słupsku;**

• Weronika Kowalska, Kryśia w „Gdy przyjdzie sen” (2018), reę. Małgorzata Bogajewska, Teatr Ludowy w Krakowie;

• Marta Ledwoń jako Marta Korczyńska w „Nad Niemnem” (2020), reę. Jędrzej Piaskowski, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;

• **Mariola Łabno-Flaumenhaft, Lubow Raniewska w „Wiśniowym sadzie” (2021), reę. Andro Enukidze, Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie;**

• Natalia Łągiewczyk, Wera w spektaklu „Dobrobyt” (2020), reę. Árpád Schilling, Teatr Powszechny w Warszawie;

• Maria Maj, Babcia w „Mojej Walce” (2017), reę. Michał Borczuch, TR Warszawa;

• **Anna Magalska, Ania w spektaklu „Biblia: Próba” (2021), reę. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

• **Dagny Mikoś jako Ania / Waria / Szarlotta w „Wiśniowym sadzie” (2021), reę. Andro Enukidze, Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie;**

• Anna Makowska-Kowalczyk, Ojeja w „Ojeja! albo o dziewczynce, która nie znała własnego imienia” (2021), reę. wojtyszko/krofta, Wrocławski Teatr Lalek;

• Katarzyna Z. Michalska, Iza Iwanowna w „Śmierci Iwana Illicza” (2020), reę. Franciszek Szumiński, Teatr Wybrzeę w Gdańsku;

• Edyta Ostojak, Emilia Korczyńska w „Nad Niemnem” (2020), reę. Jędrzej Piaskowski, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;

• Maja Pankiewicz, Alex Snaut w „Solaris” (2020), reę. Marcin Wierzchowski, Teatr Ludowy w Krakowie;

- **Katarzyna Pawłowska, Matka Boska Kozielska / Janina Lewandowska w spektaklu „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Agnieszka Podsiadlik, Linda w „Mojej Walce” (2017), reż. Michał Borczuch, TR Warszawa;
- **Agnieszka Przepiórska w monodramie „Ginczanka. Przepis na prostotę życia” (2020), reż. Anna Gryszkówna, Teatr Łaźnia Nowa w Krakowie / Teatr na Plaży w Sopocie;**
- Halina Rasiakówna, Matka w „Mojej Walce” (2017), reż. Michał Borczuch, TR Warszawa;
- Katarzyna Romańska, wróżka Fatamorgana w „Miłości do trzech pomarańczy” (2019), reż. Paweł Aigner, Teatr Animacji w Poznaniu;
- Joanna Rozkosz, Alicja w „#FollowTheRabbit”, (2021), reż. Wojciech Jaworski, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;
- **Grażyna Rutkowska-Kusa w spektaklu „Lalki śpiewają” (2021), reż. zbiorowa w ramach Sceny Inicjatyw Aktorskich, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu;**
- Dorota Segda, Lwica Prawicy, w „Jeńczynie” (2020), reż. Monika Strzępka, Narodowy Teatr Stary w Krakowie;
- Iwona Sitkowska, Basia w „Gdy przyjdzie sen” (2018), reż. Małgorzata Bogajewska, Teatr Ludowy w Krakowie;
- **Julia Sobiesiak-Borucka, Klara w „Zemście” (2021), reż. Paweł Paszta // Panna Tradycja w spektaklu „Bareja wieczorową porą” (2021), reż. Łukasz Czuj, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- Lisa Stiegler w monodramie „100 razy Lenz – próba” (2020), reż. Gernot Grunewald, Residenztheater w Monachium,
- Małgorzata Trofimiuk, Maria Antonina w spektaklach: „Maria Antonina. Cień królowej” (2018), reż. Wojciech Faruga // Szamanka w „Trump i pole kukurydzy” (2019), reż. Paweł Łysak, Teatr Polski w Bydgoszczy // **Inżynierka w „Maszynie” (2021), reż. Jagoda Szalc // Wielka Kłameczucha Katyńska w przedstawieniu „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Chris Thys, Marija w „Żółty – cierpienia Belgii II: Rex” (2020), reż. Luk Perceval, NT Gent w Gandawie;
- **Katarzyna Wolak-Gąsowska, Dziewica w „Nie-Boskiej komedii” (2021), reż. Piotr Tomaszuk, Teatr Wierszalin w Supraślu;**
- Barbara Wysocka, Olga Tokarczuk/Anuska w „Biegunach” (2021), reż. Michał Zadara, Teatr Powszechny w Warszawie;
- Marta Waldera, Grabiec w „Balladynie” (2020), reż. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

• **Małgorzata Witkowska, Charlotta w spektaklach: „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy // Ceres w „Przemianach” (2021), reż. Michał Boreczuch, Teatr Polski w Bydgoszczy;**

• Magdalena Wrani-Stachowska, Kobieta, Która Świdruje Premiera Wzrokiem w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• Karolina Staniec (gościnnie), jako Barbara Zdunk w „I tak nikt mi nie uwierzy” (2020), reż. Wojciech Rubin, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;

• **Agnieszka Wawrzekiewicz, Agnieszka w spektaklu „Biblia: Próba” (2021), reż. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

• Katarzyna Zawiślak-Dolny, rola tytułowa w „Balladynie” (2020), reż. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

• Beata Zygarlicka, Karolina Szymonowa „Olgiardowa” Gradowa w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• **Joanna Żurawska, Wąsowska w „Lalce” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;**

A jak AKTOR

• Łukasz Batko, rola tytułowa w „Piotrusiu Panu” (2019), reż. Konrad Dworakowski, Teatr Pinokio w Łodzi;

• Mateusz Barta, komediant Truffaldin w „Miłości do trzech pomarańczy” (2019), reż. Paweł Aigner, Teatr Animacji w Poznaniu;

• Konrad Beta, Kot-Krytyk / Chłopiec, Który Widział Gniew Boga, w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• Arkadiusz Buszko, Breja, Kolega z Branży / Mężczyzna, Którego Popierdoliło w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• **Paweł Dobek, Mistrz, Kmotr młody, w „Krótkiej rozmowie ze Śmiercią” (2020), reż. Marcin Liber / Ochocki, Starski w „Lalce” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;**

• Jan Dravnel, Karl Ove w „Mojej Walce” (2017), reż. Michał Boreczuch, TR Warszawa;

• **Dalibor Dufek, Horacjo w „Hamlet on the road” (2021), reż. Joanna Zdrada, Divadlo Radost z Brna;**

• Andrzej Kłak, Birk w „Ronja, córka zbójnika” (2020), reż. Anna Ilczuk, Teatr Powszechny w Warszawie;

• **Jarosław Felczykowski, Cześnik Maciej Raptusiewicz w „Zemście” (2021), reż. Paweł Paszta, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

- Piotr Franasowicz, Kris Kelvin w „Solaris” (2020), reż. Marcin Wierchowski, Teatr Ludowy w Krakowie;
- **Rafał Gąsowski, Hrabia Henryk w „Nie-Boskiej komedii” (2021), reż. Piotr Tomaszuk, Teatr Wierszalin;**
- Ozren Grabarić, Mistrz ceremonii w „Hinkemannie” (2015), reż. Igor Vuk Torbica, Teatr Młodych w Zagrzebiu;
- Robert Gulaczyk, Aleksander w spektaklu „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;
- **Maciej Hanczewski, Stanisław Wokulski w „Lalce” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;**
- **František Herz, Hamlet w „Hamlet on the road” (2021), reż. Joanna Zdrada, Divadlo Radost z Brna;**
- **Łukasz Ignasiński, Romuald Wesoly w spektaklu „Bareja wieczorową porą” (2021), reż. Łukasz Czuj, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- **Damian Kwiatkowski, Demon w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy // Józef Czapki w „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, // Laborant w „Maszynie” (2021), reż. Jagoda Szelc, Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- **Paweł Kowalski, Józef Papkin w „Zemście” (2021), reż. Paweł Paszta, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- Adam Kuzycz-Berezowski, Poeta / Mężczyzna, Im Gorzej Tym Lepiej w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;
- Wojciech Lato, Jasiak w „Gdy przyjdzie sen” (2018), reż. Małgorzata Bogajewska, Teatr Ludowy w Krakowie;
- Michał Lewandowski, Mężczyzna, Który Przeżył Swoje w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;
- Wiktor Loga-Skarczewski, Jakub w spektaklu „Dobrobyt” (2020), reż. Árpád Schilling, Teatr Powszechny w Warszawie;
- Piotr Łakomik, Karmazyniello (młodszy) w „Metafizyce dwugłowego cielęcia” (2015), reż. Andrzej St. Dziuk, Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem;
- Krzysztof Matuszewski, Iwan Iljicz Gołowin w „Śmierci Iwana Ilicza” (2020), reż. Franciszek Szumiński, Teatr Wybrzeże w Gdańsku;
- **Marcin Marzec w „O dwóch takich – puppets szol” (2021), adaptacja Tomasz Man, Teatr Barnaby w Gdańsku;**

- Paweł Wolak, Gustav Adolf Ekdahl, w spektaklu „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;

- **Mariusz Wójtowicz, Aktor Szekspirowski w „Lalki śpiewają” (2021), reż. zbiorowa w ramach Sceny Inicjatyw Aktorskich, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu;**

- Mariusz Zaniewski, Leon w „Matce” (2020), reż. Radek Stępień, Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu;

- **Robert Żurek, Jermolaj Łopachin w „Wiśniowym sadzie” (2021), reż. Andro Enukidze, Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie;**

A jak ANIMACJA

- **„Bezimienny/Nieznany” (2021), reż. Łukasz Batko, Grupa Gra/nice we współpracy z Teatrem Pinokio w Łodzi;**

- **„Pasja” (2015), reż. Wiesław Hejno, Teatr Lalki i Aktora w Łomży;**

- Natalia Sakowicz w monodramie „Romans” (2021), pomysł i wykonanie: Natalia Sakowicz, Lalka: Olga Ryl-Krystianowska;

A jak AUTORKA/AUTOR

- Magdalena Drab i Marcin Wierzchowski, „Solaris” na podst. Stanisława Lema, (2020), reż. Marcin Wierzchowski, Teatr Ludowy w Krakowie;

- Magdalena Fertacz, „Tysiąc nocy i jedna. Szeherezada 1979.” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

- Marta Guśniowska, „Wielkie mi coś” (2020), reż. własna, Opolski Teatr Lalki i Aktora;

- **Julia Holewińska, „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr Polski w Bydgoszczy;**

- **Piotr Rowicki, „Ginczanka. Przepis na prostotę życia” (2020), reż. Anna Gryszkówna, Teatr Łązia Nowa w Krakowie / Teatr na Plaży w Sopocie;**

- Jakub Roszkowski, „Smok” (2019), reż. własna, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

- Jordan Tannahill, „Spóźnione odwiedziny” (2021), reż. Iwona Kempa, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

- wojtyszko/krofta (Maria Wojtyszko, Jakub Krofta), „Ojeja! albo o dziewczynce, która nie знаła własnego imienia” (2021), reż. własna, Wrocławski Teatr Lalek;

B jak BAREJA

• **Franek Nowiński, Akteon w „Przemianach” (2021), reż. Michał Borczuch, Teatr Polski w Bydgoszczy / Teatr Studio & Teatr Łąźnia Nowa;**

• **Paweł Palcat, Biskup Edvard Vergérus w „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;**

• **Krzysztof Parda, Pan Inwentaryzator w spektaklu Sceny Inicjatyw Aktorskich „Lalki śpiewają” (2021), reż. zbiorowa, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu;**

• **Piotr Piliotowski, Andre Berton w „Solaris” (2020), reż. Marcin Wierchowski, Teatr Ludowy w Krakowie;**

• **Maciej Raniszewski, Piotr Stiepanowicz Wierchowienieński w „Biesach” (2021), reż. Damian Josef Neć, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

• **Artur Romański, Olbrzymka w „Miłości do trzech pomarańczy”, reż. Paweł Aigner, Teatr Animacji w Poznaniu;**

• **Rakan Rushaidat, Eugen Hinkemann w „Hinkemannie” (2015), reż. Igor Vuk Torbica, Teatr Młodych w Zagrzebiu;**

• **Tomasz B. Rynkowski, Judasz Iskariota w „Pasji” (2015), reż. Wiesław Hejno, Teatr Laki i Aktora w Łomży;**

• **Julian Świeżewski, Bergman w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**

• **Artur Świąs, Führer w „On wrócił” (2019), Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach;**

• **Wojciech Stachura w monodramie „Beton” (2020), reż. Michał Derlatka, Teatr Miniatura w Gdańsku;**

• **Piotr Stramowski, Tomasz w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**

• **Michał Surówka, Wielki Artysta / Jeden z Tysięcy w spektaklu „Katyn. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr Polski w Bydgoszczy;**

• **Paweł Tchórzelski, Hiob w spektaklu „Biblia: Próba” (2021), reż. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

• **Michał Marek Ubysz, Michał w spektaklu „Biblia: Próba” (2021), reż. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**

• **Liudas Vyšniauskas, Michelangelo Caravaggio w „Między nogami Leny, czyli Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny według Michelangela Caravaggia” (2021), reż. Agata Duda Gracz, Teatr Dramatyczny w Kłajpedzie;**

- Komedia muzyczna z orkiestrą na żywo „Bareja wieczorową porą” – pierwszą premierą nowej dyrekcji Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu: Renaty Derejczyk i Łukasza Czuja;

B jak BUDOWA

- rozpoczęcie budowy nowej siedziby TR Warszawa u stóp Pałacu Kultury i Nauki;
- zbliżający się finał (kwiecień 2022) modernizacji Dużej Sceny Teatru Wybrzeże w Gdańsku;
- rozbudowa Teatru im. Stefana Żeromskiego w Kielcach i konflikty z sąsiadami, którzy zaspawali wjazd na teren budowy;
- postoje na rozbudowie Teatru Polskiego w Szczecinie i budowie nowej siedziby Kujawsko-Pomorskiego Teatru Muzycznego w dawnym kino-teatrze „Grunwald” w Toruniu;
- świeżo otwarta jesienią 2020 roku Scena Szekspirowska przy Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu zamknięta od początku lipca 2021 po uszkodzeniach spowodowanych burzą (nie Szekspirowską);

C jak CHOREOGRAFIA

- Hashimotowiksa, (Paulina Jaksim i Katarzyna Kulmińska), w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie // w „**Krótkiej rozmowie ze Śmiercią**” (2020), reż. **Marcin Liber, Teatr im Aleksandra Fredry w Gnieźnie**;
- Blaženka Kovač Carić, w „Hinkemannie” (2015), reż. Igor Vuk Torbica, Teatr Młodych w Zagrzebiu;
- **Gregor Luštek, w „Biblii: Próbie” (2021), reż. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu**;
- Barbara Olech, w „Historii podwodnej” (2021), reż. Wojciech Kościelniak, spektaklu dyplomowym studentów PWSFT i T im. Leona Schillera w Łodzi;
- **Adrian Wilk w „Become Human” (2021), reż. własna, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu**;

C jak CZŁOWIEK (TEATRU)

Robert Talarczyk „Człowiekiem teatru 2021”. Reżyser i aktor, dramaturg oraz autor piosenek, dyrektor Teatru Śląskiego w Katowicach odebrał nagrodę im. Zygmunta Hübnera przyznawaną twórcom ze szczególnym słuchem społecznym;

D jak DŹWIĘK

- **Jan Moszumański, realizacja dźwięku na scenie i w materiałach filmowych w spektaklu „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy**;

E jak EPIZOD

- Arkadiusz Pyć w spektaklu „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy;

F jak FESTWIAL

- 35. Toruńskie Spotkania Teatrów Jednego Aktora, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu (7-9 maja 2021);
- 25. Międzynarodowy Festiwal Teatralny KONTAKT, Teatr im. W. Horzycy w Toruniu (22-29 maja 2021);
- 41. Warszawskie Spotkania Teatralne, Teatr Dramatyczny w Warszawie, (6-21 czerwca 2021);
- 25. Festiwal Szekspirowski, Teatr Szekspirowski w Gdańsku, (30 lipca – 8 sierpnia 2021);
- Międzynarodowy Festiwal Sztuk TRANS/MISJE – TRÓJMORZE, Teatr im. W. Siemaszkowej w Rzeszowie (20-22 i 26-29 sierpnia 2021);
- 29. Alternatywne Spotkania Teatralne KLAMRA, Akademickie Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa” (2-8 października 2021);
- 20. Festiwal Prapremier, Teatr Polski w Bydgoszczy (1 października – 4 grudnia 2021);
- 27. Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalek SPOTKANIA, Teatr „Baj Pomorski” w Toruniu (8-15 października 2021);
- 39. Festiwal Szkół Teatralnych, Szkoła Filmowa w Łodzi (18-24 października 2021);
- 25. Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci KORCZAK DZISIAJ, Teatr Ochoty w Warszawie, (14 listopada – 16 grudnia 2021);
- 14. Międzynarodowy Festiwal Teatralny BOSKA KOMEDIA, Teatr Łaźnia Nowa w Krakowie, (3-12 grudnia 2021);

G jak (JACEK) GŁOMB

- Jacek Głomb będzie przez kolejną kadencję dyrektorem Teatru Heleny Modrzejewskiej w Legnicy – taką decyzję podjął zarząd województwa dolnośląskiego, któremu scena podlega, zatwierdzając tym samym wynik konkursu ogłoszonego na to stanowisko. W konkursie wystartował tylko dotychczasowy dyrektor Teatru, stąd to on wbrew pomysłom władz województwa pozostanie na tym stanowisku przez kolejne pięć sezonów.

H jak (nie)HETERONORMATYWNOŚĆ

- „Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale” (2020), reż. Cezary Tomaszewski, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

I jak INNOWACJA

- smutna innowacja lockdownu: spektakle prezentowane na platformie ZOOM podczas 25. Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego KONTAKT, przez Teatr im. W. Horzycy w Toruniu (22-29 maja 2021);
- „angaż” do „głównej roli” ośmiornicy Sète, w „Świątyni teraźniejszości – solo dla ośmiornicy” (2021), reż. Stefan Kaegi, Théâtre Vidy w Lozannie;

J jak JUBILEUSZ

- 25. hybrydowa edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego KONTAKT, Teatr im. W. Horzycy w Toruniu na granicy online i offline;
- 25. Festiwal Szekspirowski. Jubileusz i to po raz pierwszy bez jego twórcy – prof. Jerzego Limona;

K jak KONSTERNACJA

- mobbing i molestowanie w szkołach teatralnych oraz teatrach, ujawniane masowo wiosną przez ofiary;
- awantura wywołana przez nauczycielkę jednego z poznańskich liceów katolickich, która wyciągała na siłę z widowni swoje uczennice i uczniów ze spektaklu „Śluby panińskie” (reż. Andrzej Błazewicz) oraz wtargnęła do garderoby, krzycząc na aktorów Teatru Polskiego w Poznaniu;
- mina Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Teatru Muzycznego w Toruniu, Anny Wołek, gdy podczas premiery spektaklu „Bareja wieczorową porą” w Teatrze im. Wilama Horzycy, ze sceny padły słowa: „(...) żadnego Grunwaldu nie będzie (...)” (patrz: **B jak BUDOWA**);
- wypowiedź Marka Smoczyka – sekretarza zarządu województwa kujawsko-pomorskiego, a jednocześnie jednego z członków komisji konkursowej ds. wyboru dyrektora Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu, w której stwierdził, „że wybór pani Renaty Derejczyk przyjęty został również przez zasiadających w komisji przedstawicieli Teatru bardzo otwarcie i z dużą nadzieją, że ten Teatr odzyska swoje dawne i dobre imię”.

Tymczasem za pięcioletniej kadencji dyrektorów: naczelnego, Andrzeja Churskiego, i artystycznego, Pawła Paszty (przerwanej rokiem pandemii), Teatr Horzycy w Toruniu nie tylko nie utracił dobrego imienia, ale w opinii wielu widzów oraz fanów rozślawił go nie tylko w Polsce. Świadczą o tym tak ambitne spektakle, jak choćby „Mullholand Drive” (2018) wg filmu Davida Lyncha w reż. Katarzyny Trzaski, Edyty Wróblewskiej i Macieja Marczewskiego czy „Biblia. Próba.” (2021) w reż. Jerneja Lorenciego (1202 punkty = Nagroda Publiczności na 07. Festiwalu Nowego Teatru w Rzeszowie).

Cóż, po obejrzeniu pierwszej premiery nowej dyrekcji TWH, która kieruje repertuar jedynej sceny dramatycznej w uniwersyteckim mieście w stronę lekką, łatwą i przyjemną, pozostaje mi zakończyć te KONSTERNACJE cytatem z recenzji Jarosława Iwaszkiewicza: „(...) Jestem człowiekiem teatru. Żądam, aby teatry dawały nam naprawdę teatr, nie cyrk, nie music-hall! (...)”.

K jak KOSTIUMY

Pavel Hubička w „Hamlet on the road” (2021), reż. Joanna Zdrada, Divadlo Radost z Brna;

• Łukasz Błazejewski w „Lalce” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;

• Julia Kornacka i Kornelia Dzikowska, w spektaklu „Bieguni” (2021), reż. Michał Zadara, Teatr Powszechny w Warszawie;

• Matylda Kotlińska, w przedstawieniu „Ojeja! albo o dziewczynce, która nie знаła własnego imienia” (2021), reż. wojtyško/krofta, Wrocławski Teatr Lalek;

L jak (Jerzy) LIMON

Wielka, koronawirusowa strata dla świata teatru – 3 marca 2021 roku zmarł prof. Jerzy Limon, dyrektor i inicjator Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego;

M jak MULTIMEDIA

• Szymon Felkel / Saymoon Studio, w „Smoku” (2019), reż. Jakub Roszkowski, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

• Kamil Walesiak, realizacja wideo do spektaklu „Fanny i Aleksander”, reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;

M jak MUZYKA

• Mateusz Dębski, w spektaklu dyplomowym „Prawiek i inne czasy” (2021), reż. Anna Sroka-Hryń, Dyplom AT w Warszawie;

• Sam Gysel, w przedstawieniu „Żółty – cierpienia Belgii II: Rex” (2020), reż. Luk Perceval, NT Gent w Gandawie;

• Adrian Jakuć-Łukaszewicz, na żywo w „Nie-Boskiej komedii” (2021), reż. Piotr Tomaszuk, Teatr Wierszalin;

• Filip Kaniecki/MNSL, w „Królu Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie;

• Krzysztof Kaliski do spektaklu „I tak nikt mi nie uwierzy” (2020), reż. Wojciech Rubin, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;

• Piotr Klimek do spektakli „Piotruś Pan” (2019), reż. Konrad Dworakowski, Teatr Pinokio w Łodzi // „Miłość do trzech pomarańczy (2019), reż. Paweł Aigner, Teatr Animacji w Poznaniu // **„Rutka” (2020), reż. Karolina Maciejaszek, Teatr Lalek Arlekin im. H. Ryla w Łodzi** // „Wielkie mi coś” (2020), reż. Marta Guśniowska, Opolski Teatr Lalki i Aktora;

- **Tomasz Lewandowski**, w „Hamlet on the road” (2021), reż. **Joanna Zdrada**, Divadlo Radost z Brna;
- **Nagrobki**, na żywo w „Krótkiej rozmowie ze Śmiercią” (2020), reż. **Marcin Liber**, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;
- **Branko Rožman**, do spektaklu „Biblia: Próba” (2021), reż. **Jernej Lorenci**, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;
- **Teoniki Rożynek**, do spektaklu „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. **Wojciech Faruga**, Teatr Polski w Bydgoszczy;
- **Stéphane Vecchione**, w spektaklu „Świątynia teraźniejszości – solo dla ośmiornicy” (2021), reż. **Stefan Kaegi**, Théâtre Vidy w Lozannie;
- **Stefan Wesołowski**, w „Smoku” (2019), reż. **Jakub Roszkowski**, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

O jak ODKRYCIE

- **Michał Darewski, Marek Hochwander** w „Bareja wieczorową porą” (2021), reż. **Łukasz Czuj**, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu // GLON w „Historii podwodnej” (2021), reż. **Wojciech Kościelniak**, spektaklu dyplomowym studentów PWSFTiT im. Leona Schillera w Łodzi;
- **Pola Dębowska, Izabela Łęcka** w „Lalce” (2021), reż. **Radosław Rychcik**, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;
- **Aleksander Gałązka (AST), Piotr** w „Spóźnionych odwiedzinach” (2021), reż. **Iwona Kempa**, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- **Maciej Grubich, Jan Bohatyrowicz** w „Nad Niemnem” (2020), reż. **Jędrzej Piaskowski**, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;
- **Katarzyna Hołyńska, FISHA** w „Historii podwodnej” (2021), reż. **Wojciech Kościelniak**, spektaklu dyplomowym studentów PWSFTiT im. Leona Schillera w Łodzi;
- **Jagoda Jasnowska, Florentynka, Kucmerka, Kobieta ze wsi** w „Prawiek i inne czasy” (2021), reż. **Anna Sroka-Hryń**, Dyplom AT w Warszawie;
- **Karolina Kostoń, RAFA** w „Historii podwodnej” (2021), reż. **Wojciech Kościelniak**, spektaklu dyplomowym studentów PWST i T im. Leona Schillera w Łodzi;
- **Maciej Kozakoszczak, Izydor** w „Prawiek i inne czasy” (2021), reż. **Anna Sroka-Hryń**, Dyplom AT w Warszawie;
- **Anna Kozłowska, Anna Schrecker** w „Nocy wśród drzew” (2021), reż. **Radek Stępień**, Dyplom AST w Krakowie, Wydział Aktorski we Wrocławiu;

- Marianna Linde, sceniczny kameleon w „Jeńczyńie” (2020), reż. Monika Strzępka, Narodowy Teatr Stary w Krakowie,
- Aleksandra Perek, Maja Auersbeger w „Nocy wśród drzew” (2021), reż. Radek Stępień, Dyplom AST w Krakowie, Wydział Aktorski we Wrocławiu;
- Jakub Sierenberg, Konstanty Trieplew w „Mewie” (2021), reż. Grzegorz Wiśniewski, Dyplom PWSFTVIT w Łodzi,
- Marta Stalmierska, Irena Arkadina w „Mewie” (2021), reż. Grzegorz Wiśniewski, Dyplom PWSFTVIT w Łodzi;
- Konrad Szymański, Syn w „Kruku z Tower” (2021), reż. Aldona Figura, Teatr Dramatyczny m. st. Warszawy;

P jak PROMOCJA

- radna PiS Małgorzata Jacyna-Witt zaatakowała produkcję teatralną: nie spodobało jej się widowisko „Bałuka – człowiek z W7”, według scenariusza Tomasza Ogonowskiego i Adama Zadwornego w Teatrze Polskim w Szczecinie. Jacyna-Witt napisała na Twitterze: „A w Szczecinie, w 40. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, Platforma Obywatelska organizuje razem z «Gazetą Wyborczą» widowisko multimedialne. Lewak z anarchistą napisał do tego scenariusz o trockiście. Chichot historii”. W Teatrze Polskim szybko zabrakło biletów na historyczne widowisko;
- Małopolska Kurator Oświaty, Barbara Nowak, która pokusiła się o recenzję „Dziadów” w reżyserii Mai Kleczewskiej wystawianych w Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Urzędniczka nie obejrzawszy spektaklu zwróciła się z apelem do szkół, by nie organizowały wyjść na spektakl i ku uciesze internautów sprawiła, że bilety na wszystkie przedstawienia zniknęły w oka mgnieniu. Brawo! Wiara w słowo płynące ze sceny nie gaśnie! Tymczasem zza urzędniczych biurków pogrąża się w ciemnogrodzie.

R jak REŻYSERIA

- Michał Borczuch, „Moja Walka” (2017), TR Warszawa;
- **Andro Enukidze, „Wiśniowy sad” (2021), Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie;**
- Wojciech Faruga, „Maria Antonina. Cień królowej” (2018) // **„Katyń. Teoria barw” (2021), Teatr Polski w Bydgoszczy** // „Tysiąc nocy i jedna. Szeherezada 1979” (2021), Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- Konrad Dworakowski, „Piotruś Pan” (2019), Teatr Pinokio w Łodzi;
- **Anna Gryszkówna, „Ginczanka. Przepis na prostotę życia” (2020), Teatr Łąźnia Nowa / Teatr na Plaży w Sopocie;**
- Iwona Kempa, „Spóźnione odwiedziny” (2021), Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;

- **Maja Kleczewska, „Twarzą w twarz” (2021), Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Łukasz Kos, „Fanny i Aleksander” (2020), Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;
- Wojciech Kościelniak, „Historia podwodna” (2021), spektakl dyplomowy studentów PWSFTiT im. Leona Schillera w Łodzi;
- Marcin Liber, „Król Potworów” (2020), Teatr Współczesny w Szczecinie // **„Krótka rozmowa ze Śmiercią” (2020), Teatr im Aleksandra Fredry w Gnieźnie;**
- Jernej Lorenci, „Biblia: Próba” (2021), Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;
- **Karolina Maciejaszek, „Rutka” (2020), Teatr Lalek Arlekin im. Henryka Ryla w Łodzi;**
- **Jacek Mikołajczyk, „Bulwar Zachodzącego Słońca” (2021), Opera Nova w Bydgoszczy;**
- Jędrzej Piaskowski, „Nad Niemnem” (2020), Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;
- Wiktor Rubin, „I tak nikt mi nie uwierzy” (2020), Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;
- **Jakub Skrzywanek, „Kaspar Hauser” (2019), Teatr Współczesny w Szczecinie;**
- Anna Sroka-Hryń, „Prawiek i inne czasy” (2021), Dyplom AT w Warszawie;
- Radek Stępień, „Matka” (2020), Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu;
- Paweł Świątek, „Balladyna” (2020), Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- Monika Strzępka, „Jeńczyna” (2020), Narodowy Teatr Stary w Krakowie;
- **Jagoda Szelc, „Maszyna” (2021), Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Franciszek Szumiński, „Śmierć Iwana Ilicza” (2020), Teatr Wybrzeże w Gdańsku;
- **Piotr Tomaszuk, „Nie-Boska komedia” (2021), Teatr Wierszalin;**
- Igor Vuk Torbica „Hinkemann” (2015), Teatr Młodych w Zagrzebiu;
- Marcin Wierzchowski, „Solaris” (2020), Teatr Ludowy w Krakowie;
- Grzegorz Wiśniewski, „Mewa” (2021), Dyplom PWSFTiT w Łodzi,
- Mikołaj Woubishet, „Piękna nasza Polska cała” (2020), DSM Capitol we Wrocławiu;
- Michał Zadara, „Bieguni” (2021), Teatr Powszechny w Warszawie;
- **Joanna Zdrada, „Hamlet on the road” (2021), Divadlo Radost z Brna;**

R jak REŻYSERIA ŚWIATŁA

- Marcin Chlanda w „Balladynie” (2020), reż. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- **Piotr Pieczyński w „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie / Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Katarzyna Łuszczuk w „Między nogami Leny lub Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny, według Michelangela da Caravaggia” (2021), reż. Agata Duda-Gracz, Teatr Dramatyczny w Kłajpedzie;

R JAK ROZCZAROWANIE

- **„Antoniusz i Kleopatra” (2015) z Teatro Nacional D. Maria II, Lizbona, Portugalia – adaptacja Thiago Rodrigues’a, który poetycki dramat Szekspira zredukował do dwojga głównych bohaterów. Wyjątkowo męcząca powtarzalna struktura spektaklu, w której Sofia Dias i Vítor Roriz (również tancerze i choreografowie) grają z humorem do publiczności, jakby byli narratorami opowieści, spowodowała masowe opuszczanie widowni przez skromną publiczność biletowaną i owację na stojąco gości 25. Festiwalu Szekspirowskiego. Czy festiwale są dla widzów, czy tylko dla przyjaciół Królika?;**

S jak SCENOGRAFIA

- **Łukasz Błażejowski + kostiumy w „Lalce” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie;**
- Marcin Chlanda + kostiumy w „Balladynie” (2020), reż. Paweł Świątek, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie;
- **Maciej Czuchryta i Marta Wieczorek, scenografia i kostiumy oraz wizualizacje w „Biesach” (2021), reż. Damian Josef Neć, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- Agata Duda-Gracz + kostiumy w „Między nogami Leny, czyli Zaśnięcie Najświętszej Marii Panny według Michelangela Caravaggia” (2021), reż. Agata Duda-Gracz, Teatr Dramatyczny w Kłajpedzie;
- **Wojciech Faruga, „Katyń. Teoria barw” (2021), Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- **Branko Hojnik; „Biblia: Próba” (2021), Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- Pavel Hubička, „Miłość do trzech pomarańczy” (2019), reż. Paweł Aigner, Teatr Animacji w Poznaniu // **„Hamlet on the road” (2021), reż. Joanna Zdrada, Divadlo Radost z Brna** // „Wielkie mi coś” (2020), reż. Marta Guśniowska, Opolski Teatr Lalki i Aktora;
- Mirek Kaczmarek, „Król Potworów” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr Współczesny w Szczecinie / **„Krótka rozmowa ze Śmiercią” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;**

- **Zbigniew Libera, „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy;**
- Anna Met + kostiumy, „Nad Niemnem” (2020), reż. Jędrzej Piaskowski, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie;
- **Mariusz Napierała, „Bulwar Zachodzącego Słońca” (2021), reż. Jacek Mikołajczyk, Opera Nova w Bydgoszczy;**
- Robert Rumas, „Bieguni” (2021), reż. Michał Zadara, Teatr Powszechny w Warszawie;
- **Agata Skwarczyńska, „Kaspar Hauser” (2019), reż. Jakub Skrzywanek, Teatr Współczesny w Szczecinie;**
- Łukasz Surowiec, „I tak nikt mi nie uwierzy” (2020), reż. Wojciech Rubin, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;
- Rafał Zawistowski, „Metafizyka dwugłowego cielecia” (2015), reż. Andrzej St. Dziuk, Teatr im. Stanisława Ignacego Witkiewicza w Zakopanem;

S jak SPEKTAKL (najlepsza 10 – alfabetycznie)

- **„Biblia: Próba” (2021), reż. Jernej Lorenci, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu;**
- „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;
- **„Ginczanka. Przepis na prostotę życia” (2020), reż. Anna Gryszkówna, Teatr Łaźnia Nowa / Teatr na Plaży w Sopocie;**
- „Hamlet on the road” (2021), reż. Joanna Zdrada, Divadlo Radost w Brnie;
- „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga, Teatr Polski w Bydgoszczy;
- „Krótka rozmowa ze Śmiercią” (2020), reż. Marcin Liber, Teatr im A. Fredry w Gnieźnie;
- „Lalka” (2021), reż. Radosław Rychcik, Teatr im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie;
- „Maszyna” (2021), reż. Jagoda Szelc, Teatr Polski w Bydgoszczy;
- „Twarzą w twarz” (2021), reż. Maja Kleczewska, Teatr Powszechny w Warszawie & Teatr Polski w Bydgoszczy;
- „Wiśniowy sad” (2021), reż. Andro Enukidze, Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie;

T jak TAKI TEATR

Pięknie wydany *picture book* „Taki Teatr” z tekstami toruńskiego aktora Pawła Kowalskiego oraz ilustracjami Iwony Chmielewskiej, (Wydany przez Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu, 2020);

T jak TAKSIARZ

- Premiera filmu „Taksjarcz” w reżyserii Ryszarda Kruka z Janem Nowickim w roli głównej, na otwarcie 27. Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek SPOTKANIA w Teatrze „Baj Pomorski” w Toruniu;

U jak UCHODŹCY

- **Nagroda Publiczności 29. Alternatywnych Spotkań Teatralnych KLAMRA w Toruniu dla GRUPY GRA/NICE za spektakl „Bezimienny /Nieznany” (2021), przyznana w czasie, gdy na polsko-białoruskiej granicy w lasach umierali pierwsi uchodźcy...**

W jak WYDARZENIE

- zmiany na stanowiskach dyrektorów naczelných: Agata Grenda pokieruje Gdańskim Teatrem Szekspirowskim, Renata Derejczyk Teatrem im. W. Horzycy w Toruniu, Michał Walczak Teatrem Rampa w Warszawie,
- Jakub Skrzywanek jeszcze przed 30-tką został nowym dyrektorem artystycznym Teatru Współczesnego w Szczecinie. Po trzydziestu latach dyrekcji artystycznej, 13 grudnia 2021 roku, (w trzydziestą rocznicę swojej pierwszej premiery przy Władach Chrobrego – „Kłatwy” Stanisława Wyspiańskiego) – Anna Augustynowicz wyreżyserowała „Odłot” Zenona Fajfiera, którym pożegnała się ze stanowiskiem dyrektora artystycznego;
- Wojtek Szabelski zdobył III nagrodę w kategorii „zestaw dokumentujący przedstawienie” za zestaw zdjęć ze spektaklu „Biblia. Próba” (reż. Jernej Lorenci) z Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu;

Z jak ZESPÓŁ

- Teatru Animacji w Poznaniu w „Miłości do trzech pomarańczy” (2019), reż. Paweł Aigner;
- **Teatru Polskiego w Bydgoszczy w „Maszynie” (2021), reż. Jagoda Szelc oraz w „Katyń. Teoria barw” (2021), reż. Wojciech Faruga;**
- Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos;
- **Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu w „Biblii: Próbie” (2021), reż. Jernej Lorenci;**

Z jak ZMIANY

- od sezonu 2021/22 – barwy klubowe zmieniło dwóch świetnych aktorów Teatru im. Wilama Horzycy: po 17 latach w Toruniu do Teatru Nowego w Poznaniu przeszedł Tomasz Mycan. Bartosz Woźny po 6 latach na deskach Horzycy dołączył do zespołu Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu.

Z jak ZWIERZĘ NA SCENIE

- Sète, ośmiornica w „Świątyni terażniejszości – solo dla ośmiornicy” (2021), reż. Stefan Kaegi, Théâtre Vidy w Lozannie;

- **Mania, suczka w monodramie Pawła Palcata „Mój niepokój jest Twoim niepokojem” (2021), reż. Paweł Palcat, Teatr Zakład Krawiecki oraz suczka złowrogiego Biskupa w „Fanny i Aleksander” (2020), reż. Łukasz Kos, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy;**

Z jak ZAGADKA

- Jak długo jeszcze *online* – *offline*?

Aram Stern

foto: domena publiczna

<https://teatrdlawszystkich.eu/5-subiektywny-alfabet-teatralny-2021-wg-arama-sterne/>